

ZAPISNIK

sa 74. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore, održane 24. aprila 2019. godine

Sjednica je počela u 11.00 časova.

Predsjedavao je Predrag Sekulić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Filip Vuković, Nikola Rakočević, Ana Nikolić, Genci Nimanbegu, Boris Mugoša i Raško Konjević.

U skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine, poslanika Branka Čavora zamijenio je poslanik Momčilo Martinović

Sjednici su prisustvovali: Darko Radunović, ministar finansija i Miomir M. Mugoša, direktor Poreske uprave.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Na sjednici je održano

KONTROLNO SASLUŠANJE

Darka Radunovića, ministra finansija i Miomira M. Mugoše, direktora Poreske uprave povodom primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja.

Predsjednik Odbora, Predrag Sekulić, u uvodnom obraćanju podsjetio je da je na osnovu člana 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet na 65. sjednici, održanoj 27. februara 2019. godine, polazeći od inicijative poslanika Raška Konjevića (broj 00-63-7/19-12), odlučio da održi kontrolno saslušanje povodom primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja.

S tim u vezi, dogovoreno je da se navedeno saslušanje održi nakon što Odbor od Ministarstva finansija i Poreske uprave dobije pisane informacije koje se odnose na sprovedene i planirane aktivnosti, kao i efekte primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja.

Ministarstvo finansija, odnosno, Poreska uprava, 18. aprila 2019. godine, dostavilo je informaciju o sprovedenim aktivnostima, efektima, kao i planiranim aktivnostima po pitanju naplate poreskog duga (broj 00-63-7/19-10/3), koja je prosljeđena članovima Odbora putem pisarnice i mejla.

O kontrolnom saslušanju su, u skladu sa članom 75 stav 4 Poslovnika, obaviješteni predsjednik i potpredsjednici Skupštine Crne Gore.

Predsjednik Odbora, podsjetio je i da je članom 76 Poslovnika Skupštine CG, definisano da:

Za vrijeme kontrolnog saslušanja članovi odbora mogu postavljati pitanja licu pozvanom za saslušanje samo u vezi sa temom saslušanja.

Na sjednici odbora može se voditi rasprava sa licem koje daje informacije, ako je to neophodno da bi se raspravila i pojasnila konkretna pitanja i činjenice.

O potrebi otvaranja rasprave iz stava 2 ovog člana, vremenu njenog trajanja i učešću pojedinog člana odbora odlučuje odbor, s tim što se mora omogućiti da učestvuje u raspravi po jedan član odbora iz svakog poslaničkog kluba, koji to želi.

Nakon uvodnih napomena, započeto je saslušanje ministra finansija i direktora Poreske uprave.

* * *

Ministar finansija, Darko Radunović je u uvodnom obraćanju upoznao je Odbor o trendu naplate poreskog duga i istakao da se ovo pitanje nalazi na vrhu prioriteta i Ministarstva finansija i Poreske uprave (PU). Naveo je da je u cilju rješavanja pitanja naplate poreskog duga PU izradila dokument pod nazivom „Plan Poreske uprave za upravljanje dugovima i jačanje mjera naplate za period od 2017. – 2021. godine“ čime je obuhvaćen set mjera koje treba da dovedu do smanjenja poreskog duga i koje treba da spriječe akumuliranje novog. Takođe, istakao da je posebno značajna naplata poreskog duga kroz mehanizam plaćanja u ratama u skladu sa implementacijom Zakona o reprogramu poreskih potraživanja čije usvajanje je inicirano u nastojanju da se obezbijedi naplata zaostalog poreskog duga a koji u ranijem periodu obveznici, zbog poteškoća u poslovanju, nijesu bili u mogućnosti da izmire. Naveo je da je realizacijom gore navedenog zakona započeta naplata potraživanja čak i od kompanija koje godinama nijesu bile u mogućnosti da izmire dospjele poreske obaveze i podsjetio da je prilikom sprovođenja javnog poziva Ministarstva finansija za reprogram poreskog potraživanja prijavljen značajan broj velikih dužnika koji su se nalazili na tzv. Crnoj listi PU. Naveo je da su dosadašnji efekti navedenog zakonskog rješenja preko 47 mil. € naplaćenog zaostalog poreskog duga do kraja februara 2019. godine. Istakao da je vremenski okvir otplate reprogramiranog duga utvrđen na pet godina i naveo da će konačni rezultati istog biti utvrđeni na kraju 2021. godine. Kada je u pitanju stopa naplate reprogramiranog poreskog duga, ministar ja ukazao da ista iznosi 72,25%. Takođe, upoznao je Odbor da je kod jednog broja obveznika evidentirano kašnjenje zbog čega je donijeto preko 1500 rješenja kojima se ukida rješenje o reprogramu duga iz razloga nepoštovanja zakonskih odredbi, kao i da preko 50 obveznika predstavlja obveznike sa Crne liste. Imajući u vidu navedeno, ministar je naveo da se prema obveznicima kojima su ukinuta rješenja preduzimaju sve mjere naplate uključujući iniciranje stečaja kao mjere koja je preduzeta kod oko 330 poreskih obveznika sa ukupnim dugom od 18 mil €.

Direktor Poreske uprave, Miomir M. Mugoša, naveo je da je „Plan Poreske uprave za upravljanje dugovima i jačanje mjera naplate za period od 2017. – 2021. godine“ koji je PU izradila tokom 2016. godine sa ekspertima Međunarodnog monetarnog fonda i sektora za fiskalnu analitiku, predviđao set mjera koje su trebale u konačnom da daju doprinos smanjenju poreskog duga. Upoznao je Odbor da je poreski dug na kraju 2015. godine iznosio 587 mil €, da je na kraju januara 2018. godine smanjen za 190 mil €, kao i da tačno iznosi 397 mil €. Istakao je da se gore navedeni plan sprovodi vrlo operativno, da svaka mjera daje svoje benefite i da je kroz jačanje organizacione strukture PU dat veliki doprinos realizaciji plana. Upoznao je Odbor da je jedna od sedam mjera, planiranje nove organizacione cjeline u Poreskoj upravi a to je Odsjek za upravljanje poreskim dugom, imajući u vidu da se jedan broj zaposlenih u Poreskoj upravi više od dvije godine bavi samo poslovima poreskog duga. Direktor PU je istakao da mjera koja je dala najveći rezultat predstavlja mogućnost plaćanja poreskog duga u ratama. Podsjetio je da se PU u martu 2016. godine obratila tada aktuelnom ministru finansija, Radoju Žugiću, kako bi se sagledala mogućnost da se onim

poreskim obveznicima koji su godinama zaostajali u izvršenju plaćanja poreskog duga, iz objektivnih razloga, u cilju nastavka proizvodnje i očuvanja radnih mjesta da mogućnost da izmire potraživanja kroz neku vrstu reprograma. Podsjetio je da je 15. februara 2017. godine raspisan oglas koji je trajao 45 dana, kao i da se na navedeni oglas prijavilo 6857 poreskih obveznika, da je dug koji je reprogramiran iznosio 160 mil € sa dodatnih 23 mil € kamate. Istakao je da je stimulans za one obaveznike koji uredno budu plaćali rate iz reprograma poreskog potraživanja otpis kamate. Ukazao je da je ugovorom o reprogramu između PU i poreskih obveznika, između ostalog, utvrđena mogućnost da za one obaveznike koji kasne duže od tri mjeseca tj. tri rate, PU nakon svih raspoloživih mjera naplate u konačnom inicira stečaj. Polazeći od navedenog, naveo je da je u periodu od dvije godine naplaćeno 50,9 mil € i to 2017. godine 24 mil € i 2018. godine oko 20 mil € dok je u prva tri mjeseca 2019. godine naplaćeno oko 5,7 mil €. Imajući u vidu navedeno, istakao da se shodno planu realizacije ove godine očekuje između 15 mil € i 18 mil € kao i da je trend naplate na očekivanom nivou i čini 72% poštovanja reprograma. Upoznao je Odbor i da su od gore navedenog iznosa pravna lica uplatila 39,3 mil €, fizička lica 6,6 mil € i lokalne samouprave, javna preduzeća i javne ustanove oko 4,49 mil €. U odnosu na 28% subjekata koji ne poštuju Zakon o reprogramu poreskih potraživanja, naveo je da je PU, u cilju podrške biznisu i očuvanju radnih mjesta, tolerisala kašnjenja poreskim obveznicima koji su platili 10% poreskog duga, a kasnili su sa preko 4 ili 5 rata. Naveo je i da je PU donijela 1509 riješenja o ukidanju reprograma a vrijednost tog duga iznosi 50 mil € i kao najrepresivniju mjeru inicirala stečaj za 426 poreskih obveznika kojima je riješenje ukinuto. Takođe, naveo je da je pripremljenio 300 stečajnih postupaka do kraja drugog kvartala 2019. godine i da će u drugom kvartalu 2019. godine biti iniciran stečaj za ukupno 728 poreskih obveznika koji su pravna lica. Naglasio je da je PU po prvi put tokom 2019. godine postigla da određeni broj lokalnih samouprava uredno servisiraju rate iz reprograma, kao i da uredno servisiraju tekuće obaveze. Takođe, naveo je da je nekoliko javnih preduzeća koja se bave komunalnom djelatnošću naslijedilo poreski dug i da je ušlo u reprogram u 2018. godini i ukazao da je jedan broj ovih preduzeća napravilo plan racionalizacije i optimizacije sa namjerom da se napravi održiv sistem, jer činjenica da im se dug svakog mjeseca povećavao govori u prilog nastojanja PU i MF da se napravi održivost u funkcionisanju. Istakao je da je jedino javno preduzeće koje nije pristupilo racionalizaciji i optimizaciji je Javno preduzeće "Komunalne djelatnosti" za isnos duga od 800.000 € i naveo da mu je PU blokirala žiro račun, kao i da je u roku od 45 dana dužna iniscirati stečaj. Saopštio je da Opština Ulcinj neće ostati bez te javne usluge jer će istog dana kada stečajni u pravnik inicira stečaj, ukoliko i dođe do njega, na posao vratiti optimalan broj zaposlenih. Iskazao je nezadovoljstvo što rukovodstvo komunalnog preduzeća nije prepoznalo potrebu rješavanja ovog problema nego je ostavilo da se poreski dug i način funkcionisanja uspostavi kroz stečajni postupak.

Poslanik Raško Konjević, istakao je da podržava sve što je urađeno u primjeni Zakona, pa ga je interesovalo koliko je Poreska uprava naplatila od kompanije „Ave Marija Koljčević“ doo Podgorica, koja je na 20.07.2016. godine imala poreski dug od 7 mil. eura, te ukoliko je odgovor da je kompanija poslata u stečaj i likvidirana, interesuje ga koliko je u tom postupku naplaćeno od navedenog poreskog duga. Podsjetio je da

je poresku dug za navedenu kompaniju na kraju 2010. godine iznosio 868 hiljada eura, a 2016. godine je 7 mil. eura, i iskazao uvjerenje da je Poreska uprava u periodu od 2010-2016. godine vršila zakonsku obavezu obezbjeđenja duga. Interesovalo ga je da li je Poreska uprava donijela nova rješenja u slučaju Atlas banke za pravna lica, a koja su najavljivana prije dva mjeseca, imajući u vidu da je Ministarstvo finansija poništilo prvostepena rješenja i vratilo na ponovni postupak. U odnosu na konstataciju da zakon važi jednako za sve, poslanik Konjević je naveo osam kompanija koje se nalaze na „Crnoj listi“ Poreske uprave i iznose njihovih poreskih dugova. U vezi sa tim saopštio je da je Montenegro Airlines, koje je državno preduzeće, u januaru 2018. godine imao dug od 19,5 mil. eura, a prije svega dvije i po godine bio je dužan 12,3 mil. eura, i u te dvije i po godine država je dala državnu pomoć u iznosu od oko 15 mil. eura, te ga interesovalo da li postoji neki poseban zakon za ovu kompaniju ili je jedino objašnjenje zadržavanje radnika koji su u njoj zaposleni i ekonomski uticaj, kao i zašto se onda u slučaju Atlas i IBM banke nije vodilo računa o 300 radnika koji su zbog stečaja izgubili poslove. Drugim riječima, postavio je pitanje da li za pravna lica koja funkcionišu u crnogorskom ekonomskom sistemu važi isti zakon. Naime, saopštio je da Rudnik uglja, koji je takođe državno preduzeće, ima dug od 6 mil. eura, zatim, Željeznički prevoz 4,5 mil. eura, Plantaže 2,7 mil. eura, Željeznička infrastruktura 1,9 mil. eura i Željezničko održavanje 1,8 mil. eura, što ukupno iznosi 37 mil. eura i da dugovi ovih državnih preduzeća u poslednje dvije godine rastu. Pored prethodno navedenog, ukazao je na preduzeće „Vektra Grupa“ koja je dužna 12 mil. eura, kao i da je u susret ovom saslušanju dostavljena informacija koja navodi da je u Vektri Jakić ili cijeloj grupaciji pokrenuta procedura stečaja. U vezi sa tim, interesovalo ga je koliko sredstava od duga koji u „Vektri Jakić“ iznosi oko 7,5 mil. eura je obezbijeđeno od strane Poreske uprave na bilo koji način, podsjećajući da obezbjeđenje može da bude hipotekom, imovinom, nekim trećim potraživanjem ili bankarskom garancijom. Ukazao je da je navedeno pitanje od izuzetnog značaja, jer da je ovo rađeno ranije ne bi se desio slučaj „Ave Marije Koljčević“, gdje je kompanija za sedam godina napravila poreski dug od 7 mil. eura a da nije nijedan jedini cent obezbijeđen. Saopštio je da je kompanija „Tehnoput“ dužna 4,8 mil. eura, te iskazao interesovanje čime je ovaj dug obezbijeđen. Istakao je da kada se obuhvate dugovi navedenih šest državnih i dva privatna subjekta, isiti ukupno iznose 53,2 mil. eura, čime je npr. moglo da se izgradi 30 vrtića i 15 osnovnih škola. Stoga, postavio je pitanje da li je 53,2 mil. eura, koliko iznosi poreski dug, obezbijeđen ijednim instrumentom objezbjeđenja za naplatu poreskog duga.

Ukazao je da je na osnovu posljednje „Crne liste“ Poreske uprave iz januara 2019. godine uočio nove kompanije, pa ga je interesovalo kako je nastao dug od 2,5 mil. eura od strane kompanije DOO „Family Shop RVD“ Bar i na koji način se isti obezbjeđuje, kao i za kompanije: DOO „Vuk & petrol“ Kotor čiji je dug 2,3 mil. eura, DOO „A-Kop“ Podgorica sa dugom od 2,2 mil eura i za samo četiri mjeseca njen dug je porastao 450 hiljada eura, DOO „Braća Kolić“ Bijelo Polje sa dugom od 900 hiljada eura, DOO „Kolma Commerce“ Budva i DOO „Moninvest“ Budva sa ukupnim dugom od 1,5 mil. eura. S obzirom da se radi o kompanijama koje nijesu u reprogramu, niti je u ijednoj pokrenut stečajni postupak, nameće se pitanje čime se obezbjeđuju ova sredstva. Iskazao je nezadovoljstvo u odnosu na to da je činjenica da se toleriše rast poreskog duga pojedinim kompanijama, koji za nekoliko mjeseci raste i do 0,5 mil.

eura. Zatražio je informaciju o tome kada su kompanije Vektra grupacije kao i kompanija Tehnput predale posljednju poresku prijavu za poreze i doprinose, i koliko se procjenjuje da raste tzv. tekući poreski dug kompanija koje su u reprogramu. Istakao je da se podaci koji su saopšteni u vezi sa naplaćenih 47 mil. eura od dospjelih 62 mil. eura upravo odnose na reprogramirani dio, te konstatovao da je navedeno uspjeh i pozitivno ocijenio procenat naplate od 72%. U vezi sa tim, interesovalo ga je da li Poreska uprava može da garantuje da su sve kompanije koje su u reprogramu podnijele svoje poreske prijave zaključno sa februarom 2018. godine, jer bi to značilo punu primjenu zakona odnosno da redovno plaćaju svoje rate i da Poreska uprava ima efikasan sistem koji je sa preko 70% potpuno u redu. Naglasio je da se radi o podacima plaćanja zaostalog duga te da postoji bojazan da veliki broj tih kompanija kreira novi poreski dug kroz neplaćanje tekućih obaveza a da pretpostavlja da će odgovor Poreske uprave biti kako nijesu dostavljane poreske prijave. Drugim riječima, ukazao je da se kreira novi dug, i da zato na poreskim listama se pojavljuju nove kompanije sa poreskim dugovima od oko 2,5 mil. eura.

Na kraju, postavio je pitanje šta država planira da uradi sa prethodno navedenih šest kompanija, a koje su u većinskom državnom vlasništvu, jer o ovoj problematici Skupština, posredstvom određenog broja poslanika, komunicira sa Ministarstvom finansija već dvije godine. Iskazao je dilemu da li je dobra poruka da država toleriše državi kreiranje i neplaćanje poreza, a da je sa druge strane revnosna prema svakom pravnom licu koje ne plaća porez. Takođe, postavio je pitanje šta će se preduzeti povodom „Vektre Jakić“ u kojoj je pokrenut stečajni postupak, cijeneći da je to trebalo uraditi ranije jer je dug te kompanije 2010. godine iznosio 333 hiljade eura, 2016. godine 4,7 mil. eura, dok 2019. godine iznosi 7,5 mil. eura. Iskazao je sumnju da Poreska uprava nema nijedno sredstvo obezbjeđenja za „Vektru Jakić“ a koje je u iznosu od preko 1 mil. eura, što ukazuje da će se izgubiti 6 mil. eura i time se nameće pitanje kako su se obezbjeđivala sredstva 2010, 2016 i 2019. godine, a cijeli period od 2016 – 2019. godine se vodi polemika o očuvanju radnih mjesta. Istakao je da je prema jučerašnjim saopštenjima iz medija, Poreska uprava inicirala stečajni postupak u „Vektri Jakić“, te ga interesuje čime je obezbijedila poreski dug od 7,5 mil. eura i u kojem iznosu. Podsjetio je da ako nije obezbijeđen poreski dug, onda ide u stečajnu masu, te i da treba imati u vidu da kompanija nije dužna samo državi već i da je uzimala kredite od banaka i preko fondova.

Direktor Poreske uprave, Miomir M. Mugoša, je odgovarajući na pitanje poslanika Raška Konjevića, kazao da su u kompaniji Ave Marija Koljčević inicirali stečaj, ali da prije toga država od te kompanije nije naplatila ništa od poreskog duga. Direktor Poreske uprave, osvrnuo sa i na nekoliko državnih kompanija, kao što su Rudnik uglja, Plantaže, Željeznička infrastruktura Crne Gore, firme koje su ušle u reprogram poreskog duga, dodajući da je isključiva zasluga poslanika Konjevića što su sve firme u sastavu Vektra Jakić grupe nalaze u reprogramu. To iz razloga, što je u zakonu navedeno da poresko potraživanje, poreskog dužnika nad kojim je otvoren stečajni postupak, ne može biti predmet reprograma poreskog potraživanja, osim ako se stečaj sprovodi kroz reorganizaciju. Svih šest kompanija firme Vektra Jakić, koje su ušle u reprogram duga su ušle na osnovu tog dodatka i dobile mogućnost da nakon pet godina, kroz plan reorganizacije, dobiju još pet godina kroz reprogram, objasnio je

direktor PU. Naglasio je da odgovorno tvrdi da od strane Poreske uprave nije bilo selektivnosti, prema bilo kom poreskom obvezniku. Rudnik uglja je, po mišljenu direktora Poreske uprave, primjer uspješnosti reprograma. U odnosu na navedeno, ukazao je da je Rudnik „ušao“ u reprogram sa 14 miliona eura duga, te da je nakon dvije godine izmirio 7 miliona eura i uredno servisirao sve tekuće obaveze, a da je u tom trenutku imao 750 zaposlenih. U daljem izlaganju, pojasnio je kroz primjer kompanije Vektra Jakić, kako je Poreska uprava uradila sve što je u njenoj moći, kako bi kroz reprogram duga od ove firme naplatila 2 miliona eura. Između ostalog su uspostavili i zalogu vrijednu milion eura nad 31 kamionom kojim gazduje kompanija Vektra Jakić. Ukazao je da su Plantaže ušle u reprogram sa 4,58 miliona eura poreskog duga, te da su uplatili 10 posto duga i do sada uredno servisirali 1,38 miliona eura. Željeznička infrastruktura Crne Gore, ušla je u reprogram duga sa 3,288 miliona eura, platili 10 posto i na današnji dan izmirili sve tekuće obaveze i uplatili 1,288 miliona eura duga. Kako je direktor Poreske uprave naglasio, zakon ih obavezuje da prije iniciranja stečaja pokušaju da sa svim raspoloživim mjerama naplate dug. Naveo je, takođe, da je određeni broj državnih kompanija reprogram, kao zakonsku mogućnost, iskoristilo kako bi uspostavilo i stabilnost u poslovanju.

Povodom naplate poreskog duga po osnovu poreza na dobit ostvarenog kroz elektronsku trgovinu firmi koje su poslovale preko Atlas banke, kazao je da ponavlja ono što je izrekao gostujući u emisiji „Argumenti“. Naveo je da se radi o firmama čiji su izvršni direktori lica iz Podgorice, pravnim licima formiranim od strane pravnih lica iz inostranstva, gdje je zaposleno samo jedno lice, te da su svi bili povezani sa zaposlenima u Atlas banci, kao i da su se iznosi od 40-50 mil. eura „slivali“ u više rata, na njihovim računima, te u istom danu sredstva prebacivana u inostranstvo, a da o tome ne postoji ni jedan dokumentovani dokaz, faktura ili ugovor. Ocijenio je da je Ministarstvo finansija, na čelu sa ministrom Darkom Radunovićem, potpuno opravdano poništilo prvostepena rješenja Poreske uprave o postojanju poreskog duga ovih firmi, zbog nedokumentovanih dokaza, istakavši da se događalo da izvršni direktori ne samo da nijesu znali gdje je dokumentacija, nego ni da su direktori tih preduzeća. Kazao je i da je nakon što je u Atlas banci uvedena privremena uprava i Specijalno državno tužilaštvo ušlo u Banku, Poreska uprava dobila trgovačke ugovore, izjave i potvrdu da su ta preduzeća i izvršni direktori jedni koji su trgovali u jednom danu. Takođe, naveo je i da Poreska uprava dva i po mjeseca radi na tome vrlo odgovorno, cijeneći da bi i najmanja greška u ovom postupku mogla da se vrati u kontraefektu. Saopštio je da je prvo rješenje donijeto prije nekoliko dana i da su svi zapisnici u 63 slučaja sačinjeni, te da nakon zakonskog roka da se izjasne u vezi zapisnika, očekuje da Poreska uprava do kraja maja donese sva rješenja i da će krajem maja ista biti izvršna, te da se samim tim očekuje naplata sredstava koja je Specijalno državno tužilaštvo blokiralo. Saopštio je i da u odnosu na 67 slučajeva gdje su firme ugašene, a na žiro računima nema sredstava, poreska obaveza neće biti naplaćena.

Poslanik Raško Konjević, ukazao je da njegovo izlaganje ne predstavlja kritiku gospodinu Mugoši lično, već da smatra da je na direktoru Poreske uprave, figurativno govoreći, politički teret. S tim u vezi, ukazao je da ne smatra da je Mugoša, u odnosu na firmu Vektra Jakić, nečasno postupio, već da nema političke volje da se reaguje. Kazao je i da se govori o zaposlenima u Vektri Jakić, dok na primjer, ima političke volje

da se, shodno zakonu, dvije banke „gurnu“ u stečaj, iako broje oko 350 zaposlenih. S tim u vezi, izrazio je sumnju da zakon jednako važi za sve. Naveo je i da nije dobio odgovor na pitanje da li se može garantovati da svi izmiruju tekuće obaveze iz reprograma poreskog potraživanja. Naglasio je da na firmu Vektra Jakić ukazuje kako se sa istom ne bi dogodila situacija koja se desila sa kompanijom Ave Marija Koljčević, čiji je vlasnik aktivista vladajuće partije. Naime, dug Ave Marija Koljčević je 2010. godine iznosio 868 hiljada eura, 2016. godine dostigao je 7 mil. eura, bez sredstava obezbijedenja, a kada je ova firma otišla u stečaj, rezultat je da nema imovinu, te samim tim, nema naplate državi. U odnosu na navedeno, kazao je da je analogna situacija i u Vektri Jakić, sa razlikom da u ovoj firmi stečaj nije okončan, pa iz tog razloga nema potpune informacije, kao i da je dug 2010. godine iznosio 333 hiljade eura, dok sada iznosi 7,5 mil. eura. Istakao je, zatim, da prethodno navedena dva primjera ukazuju da u sistemu nešto ne funkcioniše kako bi trebalo ili da postoje privilegovani pojedinci.

Direktor Poreske uprave, Miomir M. Mugoša, kazao je da je poslanik Konjević autor Zakona o reprogramu poreskog potraživanja. S tim u vezi, pitao ga je zašto je Zakonom, shodno članu 7, predviđena mogućnost da se za reprogram potraživanja jave one firme koje su u stečaju, ako se isti sprovodi reorganizacijom, odnosno zašto je data mogućnost da šest kompanija Vektra grupacije, koje su u planu reorganizacije, uđu u reprogram i još pet godina koriste sistemske greške. Naveo je i da je poslanik Konjević u periodu rasta poreskih dugova bio dio sistema o kojem govori. Naglasio je i da nikada nije imao bilo kakvih privilegovanih primisli prema bilo kom pripadniku vladajuće partije, te da Zakon sprovodi neselektivno.

Poslanik Raško Konjević, istakao je da je Zakon o reprogramu poreskih potraživanja jednak za sve koji su ispunjavali uslove da „uđu“ u reprogram. Naveo je da je dug preduzeća Vektra Jakić, od kada je u reprogramu, porastao za 2 mil. eura, te da je direktor Poreske uprave potpisao rješenje o reprogramu, da je Vlada 2016. godine utvrdila Predlog zakona, koji je predložio ministar finansija Darko Radunović. Procijenio je da naplata potraživanja u odnosu na firme Ave Marija Koljčević i Vektru Jakić u ukupnom iznosu neće preći 500 hiljada eura.

Predsjednik Odbora, Predrag Sekulić, istakao je da je najvažnije da je Poreska uprava radila u skladu sa Zakonom, koji je donijela Skupština Crne Gore, te da je u ovom trenutku manje važno ko je autor Zakona.

Poslanik Filip Vuković, postavio je pitanje direktoru PU u kojoj je fazi izrada novog informacionog sistema koji bi umnogome pojednostavio poslove. Ukazao je da je na ovu temu nemoguće zaobići i političku dimenziju, te podjsetio da su, u nekom ranijem periodu resor Ministarstva za informaciono društvo vodili kadrovi Socijaldemokratske partije i da su nakon što je navedeno ministarstvo ukinuto i dalje na čelu ovih poslova bili isti kadrovi. Naveo je da je voditi PU bez informacionog sistema kao upravljati autobusom zatvorenih očiju, te podjestio da još od 2012. godine ukazuje na neophodnost kvalitetnog informacionog sistema.

Direktor Poreske uprave, Miomir M. Mugoša, odgovorio je da je informacioni sistem kapitalni projekat, koje se nešto duže od godinu dana realizuje u PU i da je Vlada Crne

Gore preko Svjetske banke obezbijedila 14 mil. eura za reformu poreske administracije, odnosno, izradu novog informacionog sistema, te da se aktivnosti sprovede planiranom dinamikom. Direktor PU iskazao je očekivanje da će početkom naredne godine biti raspisan tender za softversko rješenje.

Poslanik Genci Nimanbegu, izrazio je nezadovoljstvo što je sjednica Odbora na dan kad je zasijedanje Skupštine. Ukazao je da rad PU mora biti nediskriminatorski, javan, transparentan i da ista ima dobre rezultate. U vezi sa ranijim navodima, postavio je pitanje zašto nije došlo do realizacije preostalih 28%, imajući u vidu da je iznijet podatak o stepenu uspješnosti realizacije naplata poreskih potraživanja od 72%. Zatražio je pojašnjenje zašto je komunalno preduzeće u Ulcinju došlo u položaj u kojem će isto otići u stečaj, te potencirao osjetljivost tog problema u odnosu na lokalnu zajednicu iz koje dolazi.

Direktor Poreske uprave Miomir M. Mugoša, u odgovoru na pitanja poslanika Nimanbegua naveo je da je PU u posljednje tri godine naplatila 122 mil eura više od plana što je u nivou budžeta Glavnog grada Podgorice i opština Budva i Bar za prošlu godinu. Takođe, ukazao je da ne postoji slučaj u kojem se PU ponašala diskriminatorski i netransparentno. Naveo je i da komunalno preduzeće u Ulcinju nije prvo javno preduzeće koje je otišlo u stečaj i naveo primjer JP putevi, kada je on bio sekretar za komunalne poslove Glavnog grada Podgorica, jer je isto svakodnevno pravilo gubitak, te podsjetio da je pet puta pokušao da u komunikaciji sa lokalnom samoupravom Ulcinj i ostalim zajednicama u saradnji sa Zajednicom opština objasni šta znači nelikvidnost u tim lokalnim samoupravama i neplaćanje obaveza. Iskazao je tvrdnju da lokalna samouprava Ulcinj, poslije Budve ima najveći fiskalni potencijal u Crnoj Gori i pozvao na poštovanje plaćanja obaveza prema državi.

Predsjednik Odbora, Predrag Sekulić, na kraju je konstatovao da je PU u posljednjih nekoliko godina imala izuzetne rezultate i da Odbor daje punu podršku dosljednoj primjeni postojećih zakonskih rješenja, odnosno, primjeni seta svih raspoloživih instrumenata shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja i Zakonu o poreskoj administraciji. Takođe, ukazao je da je neophodno pokrenuti procedure i za utvrđivanje pojedinačnih odgovornosti za nastanak poreskih dugova, kao i sprovođenje kontinuirane revizije i kontrole poreskih obaveza, kao i ocijenio da je neophodno nastaviti sa unapređenjem administrativnih kapaciteta PU i modernizacijom informacionog sistema, između ostalog, u dijelu koji se odnosi na naplatu poreza i smanjenje poreskog duga, te ponovio da će ova tema biti u fokusu rada Odbora u narednom periodu.

U skladu sa članom 77 stav 2 Poslovnika, Odbor je podnio Skupštini sljedeći

I Z V J E Š T A J

I Na osnovu člana 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet na 65. sjednici, održanoj 27. februara 2019. godine, polazeći od inicijative poslanika Raška Konjevića (broj 00-63-7/19-12), odlučio je da održi kontrolno saslušanje povodom primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja.

U vezi sa navedenim saslušanje je održano nakon što je Odbor od Ministarstva finansija i Poreske uprave dobio pisanu informaciju koja se odnosi na sprovedene i planirane aktivnosti, kao i efekte primjene Zakona o reprogramu poreskih potraživanja, koja je dostavljena 18. aprila 2019. godine (broj 00-63-7/19-10/3).

II Ministar finansija, Darko Radunović u uvodnom obraćanju upoznao je Odbor o trendu naplate poreskog duga i istakao da se ovo pitanje nalazi na vrhu prioriteta i Ministarstva finansija i Poreske uprave (PU). Naveo je da je u cilju rješavanja pitanja naplate poreskog duga PU izradila dokument pod nazivom „Plan Poreske uprave za upravljanje dugom i jačanje mjera naplate za period od 2017. – 2021. godine“ čime je obuhvaćen set mjera koje treba da dovedu do smanjenja poreskog duga i koje treba da spriječe akumuliranje novog. Takođe, istakao je da je posebno značajna naplata poreskog duga kroz mehanizam plaćanja u ratama u skladu sa implementacijom Zakona o reprogramu poreskih potraživanja čije usvajanje je inicirano u nastojanju da se obezbijedi naplata zaostalog poreskog duga a koji u ranijem periodu obveznici, zbog poteškoća u poslovanju, nijesu bili u mogućnosti da izmire. Naveo je da je realizacijom gore navedenog zakona započeta naplata potraživanja čak i od kompanija koje godinama nijesu bile u mogućnosti da izmire dospjele poreske obaveze i podsjetio da je prilikom sprovođenja javnog poziva Ministarstva finansija za reprogram poreskog potraživanja prijavljen značajan broj velikih dužnika koji su se nalazili na tzv. Crnoj listi PU. Naveo je da su dosadašnji efekti navedenog zakonskog rješenja preko 47 mil. € naplaćenog zaostalog poreskog duga do kraja februara 2019. godine. Istakao da je vremenski okvir otplate reprogramiranog duga utvrđen na pet godina i naveo da će konačni rezultati istog biti utvrđeni na kraju 2021. godine. Kada je u pitanju stopa naplate reprogramiranog poreskog duga, ministar ja ukazao da ista iznosi 72,25%. Takođe, upoznao je Odbor da je kod jednog broja obveznika evidentirano kašnjenje zbog čega je donijeto preko 1.500 rješenja kojima se ukida rješenje o reprogramu duga iz razloga nepoštovanja zakonskih odredbi, kao i da preko 50 obveznika predstavlja obveznike sa Crne liste. Imajući u vidu navedeno, ministar je naveo da se prema obveznicima kojima su ukinuta rješenja preduzimaju sve mjere naplate uključujući iniciranje stečaja kao mjere koja je preduzeta kod oko 330 poreskih obveznika sa ukupnim dugom od 18 mil €.

Direktor Poreske uprave, Miomir M. Mugoša, naveo je da je „Plan Poreske uprave za upravljanje dugom i jačanje mjera naplate za period od 2017. – 2021. godine“ koji je PU izradila tokom 2016. godine sa ekspertima Međunarodnog monetarnog fonda i sektora za fiskalnu analitiku, predviđao set mjera koje su trebale u konačnom da daju doprinos smanjenju poreskog duga. Upoznao je Odbor da je poreski dug na kraju 2015. godine iznosio 587 mil €, da je na kraju januara 2018. godine smanjen za 190 mil €, kao i da tačno iznosi 397 mil €. Direktor Poreske uprave, istakao je da mjera koja je dala najveći rezultat predstavlja mogućnost plaćanja poreskog duga u ratama. Podsjetio je da je 15. februara 2017. godine raspisan oglas koji je trajao 45 dana, kao i da se na navedeni oglas prijavilo 6.857 poreskih obveznika, da je dug koji je reprogramiran iznosio 160 mil € sa dodatnih 23 mil € kamate. Istakao je da je stimulans za one obveznike koji uredno budu plaćali rate iz reprograma poreskog potraživanja otpis kamate. Ukazao je da je ugovorom o reprogramu između PU i poreskih obveznika, između ostalog, utvrđena mogućnost da za one obveznike koji kasne duže od tri mjeseca tj. tri rate, PU nakon svih raspoloživih mjera naplate u konačnom inicira stečaj.

Polazeći od navedenog, naveo je da je u periodu od dvije godine naplaćeno 50,9 mil € i to 2017. godine 24 mil € i 2018. godine oko 20 mil € dok je u prva tri mjeseca 2019. godine naplaćeno oko 5,7 mil €. Imajući u vidu navedeno, istakao je da se shodno planu realizacije ove godine očekuje između 15 mil € i 18 mil € kao i da je trend naplate na očekivanom nivou i čini 72% poštovanja reprograma. Upoznao je Odbor i da su od gore navedenog iznosa pravna lica uplatila 39,3 mil €, fizička lica 6,6 mil € i lokalne samouprave, javna preduzeća i javne ustanove oko 4,49 mil €. U odnosu na 28% subjekata koji ne poštuju Zakon o reprogramu poreskih potraživanja, naveo je da je PU, u cilju podrške biznisu i očuvanju radnih mjesta, tolerisala kašnjenja poreskim obveznicima koji su platili 10% poreskog duga, a kasnili su sa preko 4 ili 5 rata. Naveo je i da je PU donijela 1.509 rješenja o ukidanju reprograma a vrijednost tog duga iznosi 50 mil € i kao najrepresivniju mjeru inicirala stečaj za 426 poreskih obveznika kojima je rješenje ukinuto. Takođe, naveo je da je pripremljeno 300 stečajnih postupaka do kraja drugog kvartala 2019. godine i da će u drugom kvartalu 2019. godine biti iniciran stečaj za ukupno 728 poreskih obveznika koji su pravna lica. Naglasio je da je PU po prvi put tokom 2019. godine postigla da određeni broj lokalnih samouprava uredno servisiraju rate iz reprograma, kao i da uredno servisiraju tekuće obaveze. Takođe, naveo je da je nekoliko javnih preduzeća koja se bave komunalnom djelatnošću naslijedilo poreski dug i da je ušlo u reprogram u 2018. godini i ukazao da je jedan broj ovih preduzeća napravilo plan racionalizacije i optimizacije sa namjerom da se napravi održiv sistem, jer činjenica da im se dug svakog mjeseca povećavao govori u prilog nastojanja PU i MF da se napravi održivost u funkcionisanju.

II U raspravi su učestvovali poslanici: Predrag Sekulić, Raško Konjević i Genci Nimanbegu.

Tokom rasprave postavljena su brojna pitanja i iskazani stavovi i mišljenja, koji se mogu rezimirati na sljedeći način:

- Imajući u vidu da je Poreska uprava u poslednjih nekoliko godina imala izuzetne rezultate, Odbor daje punu podršku aktivnostima Poreske uprave na naplati poreskih potraživanja i insistira na dosljednoj primjeni postojećih zakonskih rješenja, odnosno, primjeni seta svih raspoloživih instrumenata shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja i Zakonu o poreskoj administraciji.
- Neophodno je pokrenuti procedure za utvrđivanje pojedinačnih odgovornosti za nastanak poreskih dugova, kao i sprovođenje kontinuirane revizije i kontrole poreskih obaveza.
- Potrebno je nastaviti sa unapređenjem administrativnih kapaciteta Poreske uprave i modernizacijom informacionog sistema, koji je u fazi izrade i za koji se raspisivanje tendera za softversko rješenje očekuje početkom naredne godine.
- Imajući u vidu da obezbjeđenje za naplatu potraživanja, može da bude hipotekom, imovinom, nekim trećim potraživanjem ili bankarskom garancijom, ukazano je da je navedeno pitanje od izuzetnog značaja i iskazana dilema u pogledu naplate istog od pojedinih privrednih subjekata, od kojih su neki

privredni subjekti, subjekti u kojima država/lokalne samouprave ima većinsko vlasništvo.

- Postoji bojazan da se akumulira novi poreski dug za neka privredna društva, a ista nijesu na tzv. „Crnoj listi“ Poreske uprave. Imajući u vidu navedeno, neophodno je posvetiti dodatnu pažnju ovom pitanju.

* * *

Sjednica je završena u 12.00 časova.

* * *

Sastavni dio zapisnika čini audio zapis sa sjednice.

Broj: 00-63-7/19-

SEKRETAR SEKRETARIJATA ODBORA
Demir Mujević, s.r.

PREDSJEDNIK ODBORA
Predrag Sekulić, s.r.